

VEIEN TIL EN NY KLIMAAVTALE

Det var krevende å få på plass dagens internasjonale klimaregelverk. Prosessen fram mot en ny klimaavtale ser ut til å bli enda vanskeligere. Hvor lang tid det kommer til å ta, vil vise seg på toppmøtet COP 16 i Cancún, Mexico.

FNs klimakonvensjon (UNFCCC) fra 1992 er grunnlaget for det internasjonale klimasamarbeidet. I desember hvert år holder landene som har underskrevet denne konvensjonen et toppmøte, en COP (Conference of the Parties). På COP 3 i Kyoto i 1997 vedtok man Kyoto-protokollen, som tallfester hvor store kutt rike land må gjøre i sine klimagassutslipp. Forpliktelsene i Kyoto-protokollen gjelder i første omgang fra 2008 til 2012, men gir svært små utslippskutt. For å sørge for økt innsats i perioden etter 2012 satte klimatoppmøtet på Bali i 2007 i gang nye forhandlinger som etter planen skulle sluttføres i København i 2009. COP 15 i København førte imidlertid bare fram til en ikke-bindende erklæring utarbeidet av en liten gruppe land. Forhandlingene ble forlenget, i første omgang fram til COP 16, som finner sted i Cancún, Mexico i desember 2010.

TO ARBEIDSGRUPPER, MANGE TEMA

Siden Bali har forhandlingene vært organisert i to arbeidsgrupper som har møttes til jevnlige forhandlinger mellom hver COP. Arbeidsgruppa for nye utslippsforpliktelser for Kyoto-landene (forkortes AWG-KP) skal forhandle fram nye forpliktelser for de rike landene som allerede har forpliktelser i Kyoto-protokollen. Den såkalte Arbeidsgruppa for langsiktig felles handling (forkortes AWG-LCA) har et bredere mandat, inndelt i fire områder:

- Utslippsreduksjoner, både i industriland og utviklingsland
- Tilpasning til klimaendringer
- Finansiering av klimatiltak
- Utvikling og spredning av klimateknologi

HVA SLAGS AVTALE?

Et av de store stridsspørsmålene i forhandlingene er hva slags form en ny avtale skal ha, og hvor bindende den skal være. Da man startet forhandlingene på Bali ble man nemlig ikke enige om hva man mener med "en ny klimaavtale": Er det endringer i den eksisterende Kyotoprotokollen eller i selve Klimakonvensjonen? Kan det være en ny protokoll i tillegg til eller i stedet for Kyoto? Eller skal det bare være enkeltvedtak fra toppmøtet som bygger videre på det eksisterende avtaleverket? Dette har stor betydning for hvor sikre vi kan være på at forpliktelsene i avtalen faktisk blir gjennomført. En protokoll er mer bindende enn enkeltvedtak fra et toppmøte. Å erstatte Kyotoprotokollen med en ny protokoll vil sannsynligvis svekke sanksjonsmulighetene overfor land som ikke holder løftene sine.

Foto: ENB/ISD

HVA SKAL VEDTAS I CANCÚN?

På grunn av stor uenighet blant annet om formen på en ny avtale har mange land allerede flere måneder før Cancún foreslått at man ikke bør forsøke å fullføre en avtale på dette møtet. I stedet ønsker de å bruke Cancún til å oppnå enighet på noen viktige enkeltområder, som bevaring av skog og tilpasning til klimaendringene. I tillegg ser disse landene for seg å vedta et mandat for å fortsette forhandlingene fram til COP 17 i Sør-Afrika i 2011, slik at en helhetlig avtale kan vedtas der. Arbeidet som skulle vært avsluttet i desember 2009 kan dermed trekke enda lengre ut i tid, mens verdens klimagassutslipp fortsetter å øke.

Faktaarket er utarbeidet av Bård Lahn, september 2010.
Utgitt av Norges Naturvernforbund, Grensen 9B, 0159 Oslo.
www.naturvernforbundet.no

Tidslinja under viser alle toppmøter siden forhandlingene om en ny klimaavtale startet på Bali i 2007. For 2010 vises også alle offisielle forhandlingmøter mellom toppmøtene. Arbeidet med en ny klimaavtale påvirkes dessuten av mange andre faktorer enn de offisielle forhandlingene. Tidslinja viser derfor også enkelte andre møter og hendelser i løpet av 2010 som kan ha innvirkning på resultatet i Cancún.

FRA KØBENHAVN TIL CANCÚN

2007 DESEMBER 2007: COP 13, BALI

Bali Action Plan, mandatet for forhandlingene om en ny klimaavtale, blir vedtatt

2008 DESEMBER 2008: COP 14, POZNAN

Mellomstasjon på vei til København. Liten framgang etter ett år med forhandlinger.

2009 DESEMBER 2009: COP 15, KØBENHAVN

København-erklæringen utarbeides av en liten gruppe land. Forhandlingene forlenges med minst ett år

2010

9.-11. APRIL: FORHANDLINGER I BONN

Vanskelige forhandlinger om veien videre etter København

27. MAI: TOPPMØTE OM REGNSKOG I OSLO

Partnerskap for bevaring av skog i fattige land etablert

31. MAI - 11. JUNI: FORHANDLINGER I BONN

Første diskusjon om nytt forslag til avtale

2.-6. AUGUST: FORHANDLINGER I BONN

Stor enighet om å nedjustere forventningene til Cancún

2.-3. SEPTEMBER: MINISTERMØTE I GENÉVE

Sveits og Mexico inviterer utvalgte ministre til et uformelt møte om finansiering av klimatiltak

20.-25. SEPTEMBER: FN-MØTER I NEW YORK

En rekke klimamøter i forbindelse med FNs generalforsamling

4.-9. OKTOBER: FORHANDLINGER I TIANJIN

Siste sjanse til å forberede en avtale som kan vedtas i Cancún

OKTOBER: RAPPORT OM KLIMAFINANSIERING

Den FN-oppnevnte AGF-gruppa, ledet av Jens Stoltenberg, legger fram rapport om finansiering av klimatiltak

NOVEMBER: MINISTERMØTE I MEXICO

Forberedende møte for ministre fra utvalgte land

29. NOVEMBER - 10. DESEMBER: COP 16, CANCÚN

Foreløpig siste stopp i forhandlingene om en ny klimaavtale. Det regnes likevel som lite sannsynlig at en helhetlig avtale fullføres her. Landene vil heller forsøke å bli enige om noen enkelttema, og vedta et nytt mandat for å videreføre forhandlingene

2011

DESEMBER 2011: COP 17, SØR-AFRIKA

Mange land har tatt til orde for at den nye klimaavtalen bør fullføres her

Norges
Naturvernforbund
Friends of the Earth Norway

Følg de internasjonale klimaforhandlingene på Naturvernforbundets nettsider www.cop16.no

